

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatum Serie Vigessimvm-Octavvm De Matrimoniis, &
Sponsalibus, cum Indicibus necessariis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

An ex dispensatione Pontificis Matrimonium dissolui possit. §. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76659)

6 Quo autem iure haec habeat indissolubilitatem? Variant Doctores. Nam alij haec indissolubilitatem asserunt provenire ex Divina institutione positiva, alij partim ex Divina institutione, partim ex iure naturali, alij ex solo iure naturali. Sed matrimonii fidelium indissolubilitatem concedunt, tum ex Divina lege, tum ex significatione, quam habet unio- nis hypostatica Verbi cum carne assumpta. Quas omnes sententias late refert Sanch. lib. 2. disputat. 13. à num. 4. Basil. Ponce de matr. lib. 1. c. 12. per totum. Gutier. c. 53. Coninch. disputat. 26. Aub. 2. Ex his sententiis ea semper mihi probabili- or fuit, quae haec indissolubilitatem ex iure naturali affir- mat. matrimonium convenire, quod docuerunt Couarua. 2. p. decem. c. 7. §. 3. numero 5. Vignierus in institut. Theolog. c. 16. §. 7. vers. 9. Cordub. lib. 1. qq. quæst. 25. §. secunda opinio. Perr. de Ledem. de matr. quæst. 67. artic. 1. dub. 1. Ioann. Azor. tit. 1. institut. moral. lib. 6. quæst. 3. in fine. Ioann. de Salas de legib. disputat. 5. sect. 8. in fine. Gab. Vazq. disputat. 1. de matrim. c. 2. numero 17. Et disputat. 2. cap. 7. Basil. Ponce lib. 1. de matrim. cap. 13. per totum. Bellam. lib. 1. de matrim. cap. 12. Rebell. lib. 2. de obligation. iustit. lib. 2. quæst. 15. sect. 1. Gaspar Hurta- do, disputat. 8. de matrim. difficult. 2. à numero 4. Paul. Lay- mann. lib. 5. tract. 10. p. cap. 6. quæst. 1. concl. 2. Moucor, quia matrimonium ex sua natura ordinatur, tum ad coniugum mutuum amorem fovendum, tum ad prolem generandam, illamque bene instituendam, quae sine dubio ex se perpetuitatem exigunt, ideoque Deus rerum omnium Dominus, cum à principio concessit mutuum corporum traditionem ad coniugalem vnum, non aliter concessit, quam perpetuum vt- pote convenienter ad consequendos fines in coniugio in- tentos. Haec tamen concessio, & institutioni non obest, quod aliquando ob aliquam gravem causam permiserit Deus vinculum matrimonij dissolvi, sicut in lege scripta factum est Iudeis permittens libellum repudij, & in lege Evangelica concedit in fauorem fidei matrimonij infidelium dissolui, & matrimonium rata fidelium in fauorem status religionis. Haec namque solubilitates extrinsecæ sunt, neque naturam coniugij mutant, sicuti non mutat perpetuitatem status religiosi, quod possit aliquando solui. Quapropter perpetuas intrinseca matrimonij acque matrimonio rato, ac consummato com- petit, & aequè matrimonio infidelium, ac fidelium. Sed hanc perpetuitatem sola matrimonia fidelium consummata integrè retinent, reliquorum verbò matrimoniorum perpetuitas fauore fidei, vel religionis suspenditur.

§. II.

An ex dispensatione Pontificis matrimonium dis- solui possit?

- 1 Matrimonia consummata fidelium, & quilibet infidelium solui non possunt.
- 2 Phœs Doctores affirmant matrimonium vacuum fidelium solui ex Pontificis dispensatione posse.
- 3 Verior est opposita sententia.
- 4 Satisfundamentis num. 1. adductis.

1 Conueniunt omnes Catholici matrimonia consum- mata fidelium nullam ob causam solui à Pontifice posse; quia nullibi inuenitur hæc concessa facultas, neque expediebat concedi, vt sic aliquo matrimonio significaretur aptius, & perfectius vnio Christi cum Ecclesia per carnem assumptam, quam nunquam dimittit. Deinde conueniunt, ma- trimonia infidelium sive consummata, sive non dissolui à Pon- tifice non posse, eo quod Pontifex nullam extra Ecclesiam potestatem habeat. De illis verò conuensis, qualiter eorum ma- trimonium dissolui possit, inferius dicemus.

Quocirca conuenerunt inter Doctores versatur circa ma- trimonium ratum fidelium an ex Pontificis dispensatione solui possit? Affirmat Caieran. 1. 1. opuscul. tract. 28. quæst. vni- ca, Antonin. 3. p. tit. 1. cap. 21. Henric. lib. 1. cap. 8. numer. 11. Nauarr. cap. 2. numero 2. Sanch. lib. 1. disp. 14. numero 2. Lessius, lib. 2. c. 40. num. 146. Gutier. ex parte lib. 1. canon. qq. c. 12. Et de matr. c. 5. num. 3. Hurtado disp. 8. de matr. difficult. 3. num. 11. Gab. Vazq. 1. 2. disp. 165. c. 7. Moucor, quia matri- monium ratum fidelium non significat vnionem Christi cum Ecclesia per carnem assumptam, sed per gratiam, quae sæpè in hominibus dissoluitur. Neque de hoc matrimonio, sed de ma- trimonio consummato dictum est à Christo Domino Matth. 19. Quod Deus coniunxit homo non separet. Nulla igitur cau- sa est, ob quam credi non possit Pontifici relicta esse potestatem prædictum matrimonium dissoluedi; maxime cum hæc dissolutio paci, & tranquillitati Reipublicæ sæpè neces- saria sit. Quippe solet matrimonium primò contrahi secre- to, & eo non obstante publicè celebrari secundum, & consum- matis quo casu si Pontifex non dispensat, graues iuræ, dissen- siones, & odia nascuntur. Vt ergo iis omnibus remedium ad- hibetur, dissoluit Pontifex matrimonium ratum, & cogit in secundo consummato persistere, vt sæpè fecit Antonin.

Ferd. de Castro. Sum. Mor. Part. V.

3. p. tit. 1. c. 21. §. 3. Nauarr. c. 22. n. 25. Henric. lib. 1. c. 8. n. 11. Affirmare autem in re tam graui Pontificem erratum valde temerarium est, vt inquit Valen. 3. p. disput. 10. quæst. 1. p. 7. Quod si roges ex qua causa possit Pontifex hanc dis- solutionem matrimonij concedere? Responder Sanctus, & ferè omnes alij Doctores eam sufficientem esse, si graues dis- cordiæ, & iuræ inter coniuges, vel consanguineos timerentur, vel si mutua cohabitatio esse non posset, eo quod vnus est le- pra affectus, vel sterilitas.

Ceterum est prædicta sententia probabilissima sit, verio- rem ex illino, quæ Pontifici negat hanc facultatem, quam doc- cent ferè omnes Theologi, specialiter Scotus in 1. disp. 31. q. 1. vers. tertio. Bonauent. disp. 27. art. 3. quæst. 2. Victor. de ma- trim. in sum. num. 281. Dominic. Sor. lib. 7. de iust. quæst. 2. ar- tic. 5. vers. & licet peregrè. Et in 4. d. 27. quæst. 1. art. 4. Gregor. de Valen. in 1. 1. disp. 10. quæst. 1. p. 7. Basil. Ponce, lib. 9. c. 3. n. 3. Ducor hac ratione, cum matrimonium sive ratum, sive con- summatum iure Diuino, & naturali indissolubile sit, nequit nisi Deo concedente dissolui, vt expressè decidit Innocent. III. in c. ex parte. de conu. conjugat. Ex quo matrimonium inter legitimas personas contrahitur in nullo casu illis viuentibus dissolui potest, nisi fortè secus fuerit ex reuelatione Diuina. At neque ex Ecclesiæ traditione, neque ex vllò textu constat Deum Pontifici concessisse facultatem, ergo asserenda non est. Id ipsum probatur ex cap. hi qui matrimonium 12. q. 7. vbi Ni- colaus Papa inquit? Ob suorem, amentiam, aliamve infirmitatem superuenientem coniugis solui non possunt. Nec valet dice- re loqui Pontificem de coniugis consummatis, quia nullum est verbum, quo id indicetur. Præterea si in fauorem status clericalis, & cœlibatus nequit Pontifex matrimonium fide- lium ratum dissoluerè, quomodo ob sedandas inimicitias, ob vitandam sterilitatem, aliæque minora mala hæc fa- cultas censenda est concedi? Adde omnino argumenta quibus Doctores oppositæ sententiæ mouentur ad asserendam hanc potestatem in matrimonio rato procedunt in matrimonio consummato. Si igitur in consummato matrimonio denegatur hæc potestas, etiam in matrimonio rato denegari debet. Vt ergo assumptum probe mus, satisfaciemus sigillatim præ- dictis, funda mentis.

Ad primam. Satis dubium est matrimonium ratum fide- lium assumptum non esse ad significandam vnionem Verbi cum natura assumpta; potest enim hanc significare, sicut in plurium Doctorum sententia eam vnionem significat ma- trimonium infidelium consummatum, quinimo matrimo- nium in sua primæua institutione. Sed non obinde conuin- citur in nullo casu solui posse, sed solum à posteriori, & tan- quam à signo conuincitur ex se indissolubile esse. Sed demus matrimonium ratum assumptum non esse ad significandam vnionem Christi cum natura assumpta, sed vnionem Verbi cum fidelibus per gratiam, inde solum sit matrimonium ra- tum solui aliquando posse, scilicet religionis ingressu, Dei- que dispensatione, non tamen ex dispensatione Pontificis. Ad secundam nego verba illa Christi Matth. 19. Quos Deus con- iunxit homo non separet, non esse intelligenda de matrimonio rato. Sunt etenim, est principaliter de matrimonio consum- mato intelligantur. Nam vt ex contextu constat Christus Do- minus voluit libellum repudij, & polygamiam plurium vxor- um Iudeis permittit auctore, & matrimonium in primæuum suam statum reducere, vt constat ex illis verbis. Non legitis quia qui fecit hominem ab initio, masculum, & feminam fecit eos, & propter hanc reliquit homo patrem, & matrem, & adhaeruit uxori suæ, & erunt duo in carne vna. Ex quo Exemplo concludit. Quos Deus coniunxit homo non separet, vt ritus prosequitur Basil. Ponce, lib. 1. cap. 4. à numero 4. Non igitur ex significatione vnionis hypostaticæ, sed ex na- tura primæua matrimonij statuta est à Christo eius indissol- ubilitas. Ad tertium dico, si ob vitanda aliqua inconuen- ientia fatendum esset pontificem potestatem habere dissol- uendi matrimonium ratum, cum ferè eadem inconuenientia ex matrimonio consummato sequi possunt, vt expenden- ti facile constabit, affirmandum esset circa matrimonium consummatum eadem potestate gaudere. Cum ergo circa matrimonium consummatum nullus affirmet, neque de ma- trimonio rato asserenda est. Quarium probat maxime pro- babilitatem illius opinionis, cui Pontifices adherentes sæpè in matrimonio rato dispensant. Inde tamen non conuincit- ur omnino esse certum Pontificem hac gaudere potestate, sed solum esse valde probabile: quippe hæc probabilitas suffi- cit, vt Pontifices dispensando securè, tutè que conscientia pro- cedant, nullumque errorem in praxi committant, tamen si spe- culatiuè loquendo errent, quod non est inconueniens; cum error non sit de iure, sed de facto, & non communi, sed par- ticulari.

H Qualiter